

Child-Adolescent Perfectionism Scale-Short Form: The Turkish Adaptation, Validity and Reliability Study

Oğuzhan YILDIRIM, Ministry of National Education, ORCID ID: 0000-0002-8174-9640
Seher BALCI ÇELİK, Ondokuz Mayıs University, ORCID ID: 0000-0001-9506-6528

Abstract

The purpose of this study was to examine the psychometric properties of the Turkish version of the Child-Adolescent Perfectionism Scale-Short Form (CAPS-SF) developed by Bento et al. (2020). In the study, 364 children and adolescents (110 males; 254 females) aged 10 to 22 years participated. Construct validity of the scale was tested by exploratory factor analysis (EFA) and confirmatory factor analysis (CFA). In order to test the criterion validity, the correlation coefficients between CAPS-SF and Positive-Negative Perfectionism Scale (PNPS), Short Form of the Oxford Happiness Questionnaire were calculated. The sub-dimensions of the CAPS-SF were found to be positively correlated with the two sub-dimensions of the PNPS. The reliability of the scale was tested by internal consistency coefficient, item-total statistics, and extreme group method. The Cronbach's alpha coefficient was found to be .80. Confirmatory factor analysis indicated that the model's goodness of fit was satisfactory ($\chi^2/df=2.87$, GFI=.956, AGFI=.924, CFI=.956, RMSEA=.072, RMR=.045). According to CFA, factor loadings ranged from .48 to .81. According to EFA, factor loadings ranged from .55 to .88. As a result of the CFA and EFA, CAPS-SF was found to have a two-factor structure similar to the original scale. In conclusion, the Turkish version of the CAPS-SF, which has adequate psychometric properties, was found to be valid and reliable for Turkish culture.

Keywords: child, adolescent, perfectionism

Inonu University
Journal of the Faculty of
Education
Vol 23, No 1, 2022
pp. 01-19
DOI:10.17679/inuefd.858685

Article Type
Research Article

Received
11.01.2021

Accepted
20.03.2022

Suggested Citation

Yıldırım, O. & Balcı-Çelik, S. (2022). Child-adolescent perfectionism scale-short form: The Turkish adaptation, validity, and reliability study, *Inonu University Journal of the Faculty of Education*, 23(1), 01-19. DOI: 10.17679/inuefd.858685

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Personality is an innate feature that distinguishes people from others. Consistent aspects of the physical, mental, social, and emotional characteristics of individuals create their personality (Taymur & Türkçapar, 2012). Social and genetic factors play an important role in people's personality development. Physical conditions, socio-cultural structures, genetic differences, and parental attitudes are factors affecting personality traits. Personality traits determine how individuals react to different events (Tuncer & Voltan-Acar, 2006). People have personality traits such as anxious, pessimistic, active, sympathetic, curious, reliable, skeptical, humble, and helpful (Costa & McCrae, 1992). Another personality trait is perfectionism. Perfectionism emerges with the need for approval, love, and acceptance. Perfectionists who do not aim to do better constantly query themselves and their behavior, because they are afraid to make mistakes. Studies on perfectionism mostly examined adults, and it was concluded that children were not adequately examined. On the contrary, perfectionism can become a significant problem, especially for students who have high academic success expectations (Rice et al., 2007). In the education system, students are expected to be successful in high school and university entrance exams. Generally, students studying for these exams are in adolescence and experience some emotional changes. Adolescents who are exposed to great expectations by their parents and the teachers during this period can also set challenging goals for themselves. Thus, perfectionist adolescents may experience depression and behavioral disorders (Bayram, 2019; Erözkan, 2008).

Purpose

In this study, it was aimed to adapt the Child-Adolescent Perfectionism Scale-Short Form (CAPS) to Turkish culture. The Child-Adolescent Perfectionism Scale developed by Flett et al. (2001) was made into a short form by Bento et al. (2020). It is noteworthy that the scales related to perfectionism in the literature have a high number of items. It is thought that especially children and adolescents can be bored with long questions, and they prefer short forms. It is preferred that the questions asked to the students are clear, understandable, and short (Akyol, Yıldırım, Ateş & Çetinkaya, 2013, p.50).

Method

The original version of the Child-Adolescent Perfectionism Scale–Short Form consisted of middle school and high school students. In this study, the age range of the study group was more comprehensive, and university students were included in the validity and reliability study. Because adolescence also consists of the university period (Steinberg, 2007, p. 23). The study included 254 (69.7%) female and 110 (30.3%) male children and adolescents in the 10-22 age group. In this study, Child-Adolescent Perfectionism Scale-Short Form (Bento et al., 2020), Positive-Negative Perfectionism Scale (Kırdök, 2004), and Short Form of the Oxford Happiness Questionnaire (Doğan & Akıncı-Çötök, 2011) were used.

During the Turkish adaptation of CAPS-SF, permission was obtained by contacting the developers of the scale. Then, the below steps was followed:

- Translation of the original items of the scale into Turkish was done by three domain experts in Psychological Counseling and Guidance Department.

- The appropriate items of the translated form were selected by four domain experts who speak both languages. Then the Turkish form of the scale was created.
- The created Turkish form was translated to English by three domain experts in the English language.
- The English, Turkish, and original forms were presented to another domain expert who speaks both languages. According to the expert opinion, the back translation and the last Turkish versions of the CAPS-SF are appropriate in terms of language and structure. Also, the Turkish version of the CAPS-SF is compatible with the original version of the scale.
- The Turkish form of the scale was applied to 120 participants, and Exploratory Factor Analysis was performed based on the data obtained.
- The form was applied to 244 other participants for Confirmatory Factor Analysis. At this stage, different scales were used in order to test the criterion validity of the Child-Adolescent Perfectionism Scale-Short Form.

Exploratory Factor Analysis (EFA) was performed to test the construct validity of the Turkish version of CAPS-SF. Confirmatory factor analysis (CFA) was performed to determine how the model was confirmed. Before the statistical analysis, normality assumptions and multicollinearity problems were examined (Tabachnick ve Fidell, 2015, s.739). It was determined that the data were normally distributed, and there were no multicollinearity problems. In this study, the Maximum Likelihood Factor Analysis method was used (Çokluk, Şekercioğlu & Büyüköztürk, 2018, p.275).

In order to test the criterion validity, the correlations coefficient between CAPS-SF and Positive-Negative Perfectionism Scale (PNPS), Short Form of the Oxford Happiness Questionnaire were calculated. The reliability of the scale was tested by Cronbach's alpha coefficient, internal consistency coefficient, item-total statistics, and extreme group method.

Discussion & Conclusion

The Cronbach's alpha coefficient was found to be .80. Confirmatory Factor Analysis stated that the model's goodness of fit was satisfactory ($\chi^2/sd=2.87$, GFI=.956, AGFI=.924, CFI=.956, RMSEA=.072, RMR=.045). According to CFA, factor loadings ranged from .48 to .81. According to EFA, factor loadings ranged from .55 to .88. According to EFA, factor loadings ranged from .55 to .88. As a result of the CFA and EFA, CAPS-SF was found to have a two-factor structure similar to the original scale. In conclusion, the Turkish version of the CAPS-SF, which has adequate psychometric properties, was found to be valid and reliable for Turkish culture.

This scale is thought to contribute to researchers who want to examine the perfectionism levels of children and adolescents. Researchers can examine the causes of perfectionism in children and adolescents and the factors that trigger negative perfectionism in future research. Perfectionism psycho-education programs can be created for children and adolescents, and experimental studies using these psycho-education programs can be carried out. Informative seminars for parents can be conducted to gain awareness about perfectionism in children and adolescents.

Çocuk-Ergen Mükemmeliyetçilik Ölçeği- Kısa Form: Türkçeye Uyarlama, Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Oğuzhan YILDIRIM, Millî Eğitim Bakanlığı, ORCID ID: 0000-0002-8174-9640

Seher BALCI ÇELİK, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0001-9506-6528

İnönü Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dergisi
Cilt 23, Sayı 1, 2022
ss. 01-19

DOI: 10.17679/inuefd.858685

Makale Türü
Araştırma Makalesi

Gönderim Tarihi

11.01.2021

Kabul Tarihi

20.03.2022

Öz

Bu araştırmada Bento ve arkadaşları (2020) tarafından geliştirilen Çocuk-Ergen Mükemmeliyetçilik Ölçeği-Kısa Formunun (ÇEMÖ- KF) Türkçeye uyarlanması, geçerlik ve güvenirlik çalışmasının yapılması amaçlanmıştır. Çalışma; yaşları 10 ile 22 arasında değişen 364 çocuk ve ergen (110 erkek; 254 kadın) ile yürütülmüştür. Ölçeğin yapı geçerliği açımlayıcı faktör analizi (AFA) ve doğrulayıcı faktör analizi (DFA) ile sınanmıştır. Ölçüt geçerliğinin sınanması amacıyla ÇEMÖ-KF ile Olumlu-Olumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçeği (OOMÖ) ve Oxford Mutluluk Ölçeği arasındaki korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. ÇEMÖ-KF ve alt boyutları ile OOMÖ'nüniki alt boyutu arasında anlamlı ilişkilerin olduğu görülmüştür. Ölçeğin güvenirliliğini belirlemek için Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı hesaplanırken madde toplam istatistikleri incelenmiş ve alt üst gruplar karşılaştırılmıştır. Ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı .80, alt boyutlarının ise .81 ile .80 olarak hesaplanmıştır. Doğrulayıcı faktör analizi sonuçlarına göre uyum iyiliği değerlerinin kabul edilebilir düzeyde olduğu anlaşılmıştır ($\chi^2/sd= 2.87$, GFI= .956, AGFI= .924, CFI= .956, RMSEA= .072, RMR =.045). DFA sonuçlarına göre madde faktör yükleri .48 ile .81 arasında değişirken AFA sonuçlarına göre maddelere ilişkin faktör yükleri .55 ile .88 arasında yer almıştır. AFA ve DFA sonuçlarına göre ölçeğin orijinal yapısıyla uyumlu olarak iki faktöre sahip olduğu anlaşılmıştır. Yeterli psikometrik özelliklere sahip olduğu görülen ÇEMÖ-KF'nin Türk kültürü için geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler:çocuk, ergen, mükemmeliyetçilik

Önerilen Atıf

Yıldırım, O. & Balcı-Çelik, S. (2022). Çocuk-ergen mükemmeliyetçilik ölçeği - kısa form: Türkçeye uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çalışması, *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(1), 01-19. DOI: 10.17679/inuefd.858685

Çocuk-Ergen Mükemmeliyetçilik Ölçeği- Kısa Form: Türkçeye Uyarlama, Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Kişilik insanı diğerlerinden ayıran doğuştan getirdiği ve sonradan öğrendiği özelliklerin tümüdür. Kişinin sahip olduğu tüm fiziksel, zihinsel, sosyal ve duygusal özelliklerinin tutarlılık gösteren yapıları kişiliğini oluşturur (Taymur ve Türkçapar, 2012). Çevresel ve genetik faktörler kişilik gelişiminde önemli bir rol oynamaktadır. Fiziksel şartlar, sosyo-kültürel yapılar, genetik farklılıklar ve ebeveyn tutumları kişilik özelliklerini etkileyen diğer faktörlerdir. Bireylerin farklı durumlar karşısında nasıl tepki vereceğini kişilik özellikleri belirler (Tuncer ve Voltan-Acar, 2006). Bireyler; kaygılı, kötümser, aktif, sempatik, meraklı, güvenilir, kuşkucu, alçakgönüllü ve yardımsever kişilik özelliklerine sahip olabilirler (Costa ve McCrae, 1992). Kişilik özelliklerinden bir diğeri de mükemmeliyetçi kişilik özelliğidir. Mükemmeliyetçilik onaylanma, sevilme ve kabul görme ihtiyacı ile ortaya çıkmaktadır. Daha iyisini yapma gayretinden farklı bir durum olarak görülen mükemmeliyetçilikte kişi hata yapmaktan korktuğu için kendisini ve davranışlarını sürekli olarak sorgulama eğilimindedir. Kendisini sorgulamanın yanında kendisini sürekli olarak eleştiren mükemmeliyetçi kişi genellikle gerçek dışı ve son derece yüksek hedeflere ulaşmaya çalışır (Frost vd., 1990). Mükemmeliyetçilik en iyisini gerçekleştirme arzusundan kaynaklanır (Flett ve Hewitt, 2007).

Olumsuz bir kişilik özelliği olarak değerlendirilen mükemmeliyetçilik çocukluk dönemindeki öğrenme yoluyla edinilir (Hollender, 1965). Çocukluk dönemindeki mükemmeliyetçiliğin altında yatan diğer neden ise aile baskısı ve olumsuz anne baba rolleridir. Mükemmeliyetçiliğin oluşmasına neden olan faktörleri sistematik bir şekilde açıklamak için bazı modeller oluşturulmuştur.

Yetişkinlik döneminde görülen mükemmeliyetçiliğin çocukluk dönemi yaşantılarıyla ilişkili olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Anne baba tutumları ve kişilerarası ilişki deneyimleri çocukluk dönemindeki mükemmeliyetçiliğe neden olurken bu yapı yetişkinlik döneminde de devam edebilir (Kol, 2020; Satılmış, 2010). Bu bağlamda çocukluk, ergenlik ve yetişkinlik dönemindeki mükemmeliyetçiliğin aynı kaynaktan beslendiği söylenebilir. Ancak ilgili alanyazındaki çalışmalar incelendiğinde mükemmeliyetçiliğin farklı yaşam dönemlerinde yapısal olarak değiştiği görülmektedir (Kahraman, Kaya ve Erez, 2021; Otrar, Dönmez ve Uzel, 2018). Mükemmeliyetçilik konusuyla ilgili yapılan araştırmalarda çoğunlukla ergen ve yetişkinlerin incelendiği görülürken (Chen, Hewitt ve Flett, 2019; Çarkıt ve Yalçın, 2018; Gümüşoğlu ve Aşçı, 2020; Odacı, Kalkan ve Çıkrıkçı, 2017; Richardson ve Gradisar, 2020) çocukluk dönemindeki bireylere yeteri kadar yer verilmediği dikkat çekmektedir. Aksine mükemmeliyetçilik özellikle akademik başarı beklentisi yüksek olan çocuk ve ergenler için önemli bir sorundur (Rice vd., 2007). Eğitim öğretim döneminde çocuk ve ergenlerden birçok sınavda başarılı olmaları beklenmektedir. Bu sınavlara hazırlanan öğrencilerin ise çocukluk ve ergenlik döneminde olduğu bilinmektedir. Bu dönemde ailesi ve çevresi tarafından yüksek beklentilere maruz kalabilen çocuk ve ergenler ayrıca kendilerine ulaşılması zor bazı hedefler de koymaktadırlar. Tüm bunların sonucu olarak bazı psikolojik problemlerle karşı karşıya kalabilen çocuk ve ergenlerde mükemmeliyetçilik; depresif belirtiler ve davranış bozuklukları ile birlikte görülebilmektedir (Bayram, 2019; Erözkan, 2008).

Mükemmeliyetçi kişilerin bilişsel çarpıtmalara sahip olabileceği bilinmektedir. Bu bilişsel çarpıtmalar ya hep ya hiç düşünme biçimi, süzgeçten geçirme, olumsuz kıyaslama,

felaketleştirme, aşırı katı olma, kişisel hassasiyet, seçici soyutlama ve zorunluluklardır (Anthony ve Swinson, 2000; Türkçapar, 2012). Bununla birlikte mükemmeliyetçi kişilerin davranışlarını beklenti ve inançları şekillendirmektedir. Başlangıçta olumsuz bir kavram olarak değerlendirilen mükemmeliyetçiliğin zamanla farklı boyutlarının da olduğu anlaşılmıştır. İlgili alanyazında mükemmeliyetçilik ile ilgili yapılan araştırmalar (Karayığit, 2017; Suh, Gnilka ve Rice, 2017; Wang ve Li, 2017; Yıldız, Aktan ve Yardımcı, 2021) incelendiğinde birbirinden farklı tanımların ve bakış açılarının yer aldığı görülmektedir. Bu anlaşmazlığın en büyük nedeni mükemmeliyetçiliğin ruhsal sorunlara neden olan olumsuz yönleri (Dilmaç, Aydoğan, Koruklu ve Deniz, 2009) ile başarı ve düzen sağlama gibi olumlu yönlerinin (Dixon, Lapsley ve Hanchon, 2004) bulunmasıdır. Mükemmeliyetçilik kavramının ele alındığı ilk dönemlerde genellikle mükemmeliyetçiliğin olumsuz yönlerinden bahsedilmiştir. Ancak son yıllarda yapılan araştırmalar mükemmeliyetçiliğin birtakım kazançlar sağladığını da ortaya koymuştur (Flett ve Hewitt, 2007). Hatta Corey'e (2008) göre insanlar mutlu olabilmek için mükemmelliğe ulaşma arzusundadır. Mükemmeliyetçilik hakkında birbirinden farklı tanımların bulunmasının bir diğer nedeni de akademik başarı ile mükemmeliyetçiliğin ayrı değerlendirilememesidir (Odacı, Kalkan ve Çıkrıkçı, 2017).

Alanyazında mükemmeliyetçiliğin ilişkili olduğu olumlu ve olumsuz birçok kavramın bulunduğu anlaşılmaktadır. Buna göre mükemmeliyetçilik ile depresyon (Alim, 2018; Maia vd., 2012) obsesif kompulsif bozukluk (Frost vd., 1990), öz şefkat, kendini sabotaj (Alaloğlu, 2020), yeme tutumları (Kontbay, 2010), sorunlarla başa çıkma becerileri (Şen, 2005) ve sosyal kaygı düzeyleri (Eroğlu ve Odacı, 2019) arasında anlamlı ilişkilerin olduğu tespit edilmiştir. Ancak alanyazında iyi oluş veya mutluluk ile mükemmeliyetçiliğin bir arada incelendiği araştırma bulgularında tutarlılık olmadığı anlaşılmıştır. Örneğin kimi araştırmalarda mükemmeliyetçilik ile mutluluk arasında negatif ilişki bulunurken (Alim, 2018; Karataş ve Tagay, 2012; Mendi, 2015) kimi araştırmacılar bu ilişkinin pozitif yönde olduğunu ortaya koymuşlardır (Alaloğlu, 2020; Stoeber ve Otto, 2006).

Çocuk ve ergenlerde mükemmeliyetçiliği belirlemeyi amaçlayan ölçekler geliştirilmiştir. Rice ve Preusser (2002) tarafından geliştirilen *Uyumlu ve Uyumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçeği* 9–11 yaş arasındaki çocuklara yöneliktir. Ölçeğin şartlı benlik saygısı, hataya duyarlılık, onay ihtiyacı ve saplantılı davranış olmak üzere dört faktörü bulunmaktadır.

Flett ve arkadaşları (2001) tarafından geliştirilen *Çocuk ve Ergen Mükemmeliyetçilik Ölçeği* Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği (Frost vd., 1990) temelinde geliştirilmiş olup kendine özgü mükemmeliyetçilik ve sosyal kaynaklı mükemmeliyetçilik olmak üzere iki alt boyuta sahiptir.

Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği'ni temel alan bir diğer ölçek ise DeKryger'in (2005) geliştirdiği *Çocukluk Dönemi Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği*'dir. Ölçeğin 7-12 yaş arasındaki çocuklara yönelik yedi alt boyutu olduğu bulunmaktadır. Bu alt boyutlar; amaç yönelimi, performans değerlendirme, uyum bozucu çaba, hatalara dönük ilgi, eylemlerden şüphe, organizasyon ve ebeveyn beklentileridir.

Kırdök (2004) tarafından geliştirilen *Olumlu ve Olumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçeği* 11-16 yaş arasındaki öğrencilerden elde edilen verilerle sınınmıştır. Ölçeğin olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik olmak üzere iki alt boyutu bulunmakta olup toplam puan üzerinden yorum yapılmamaktadır.

Yukarıda yer alan ölçme araçları benzer şekilde mükemmeliyetçiliğin farklı boyutlarını ölçmeyi amaçlamışlardır. Ölçekler genellikle mükemmeliyetçiliğin olumlu, olumsuz, kişisel ve sosyal yönlerini ölçmektedir. Hem çocuk ve ergenlere hem de yetişkinlere yönelik geliştirilen bu ölçeklerde alınan yüksek puanlar mükemmeliyetçiliğin arttığını göstermektedir.

Yurtiçi alanyazında bireylerin mükemmeliyetçilik düzeylerini ölçmeyi amaçlayan ölçme araçları bulunsa da özellikle çocuk ve ergenlere yönelik az sorudan oluşan ve farklı boyutları ölçen bir ölçme aracının bulunmadığı anlaşılmıştır. Öğrencilere yönelik hazırlanan soruların açık, anlaşılır ve kısa olması daha tercih edilir bir durumdur (Akyol, Yıldırım, Ateş ve Çetinkaya, 2013, s.50). Tüm bu nedenlerden hareketle geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılan, mükemmeliyetçiliğin sosyal ve kişisel boyutlarını kapsayan ve alanyazında aktif şekilde kullanılan Çocuk-Ergen Mükemmeliyetçilik Ölçeği-Kısa Formunun Türk kültürüne uyarlamasının yapılmasına karar verilmiştir. Bu çalışmada Flett ve arkadaşları (2001) tarafından geliştirilen Bento ve arkadaşları (2020) tarafından kısa form haline getirilen Çocuk-Ergen Mükemmeliyetçilik Ölçeği-Kısa Formunun daha geniş bir yaş grubuna yönelik Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışmasının yapılması amaçlanmıştır.

Yöntem

Çalışma Grubu

Çocuk-Ergen Mükemmeliyetçilik Ölçeği–Kısa Formunun orijinal halinde yer alan çalışma grubu ortaokul ve lise dönemindeki öğrencilerden oluşmaktadır. Bu çalışmada ise çalışma grubunun yaş aralığı daha geniş tutulmuş ve üniversite öğrencileri de geçerlik güvenilirlik çalışmasına dâhil edilmiştir. Bunun nedeni ise Steinberg'e (2007) göre ergenlik, 10-11 yaşlarında başlayan ve üniversite yıllarını da kapsayan bir dönemdir. UNESCO'nun ve Birleşmiş Milletler Örgütü'nün tanımlamasında ise yetişkinlik döneminden önceki dönem olan ergenlik ve gençlik çağı 15-25 yaş arasını kapsamaktadır (Kulaksızoğlu, 1998). Ergenliğin sonları olarak ifade edilen yaş aralığı ise 16-21 olarak kabul edilmektedir (Akt. Koç, 2004). Bu bağlamda araştırmanın çalışma grubuna seçilen katılımcıların yaş grubu orijinal forma göre daha geniş tutulmuştur. Araştırmada 254 (%69,7) kadın, 110 (%30,3) erkek olmak üzere yaşları 10 ile 22 arasında değişen toplamda 364 çocuk ve ergen katılımcı tabakalı örnekleme yöntemi ile seçilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada kullanılan veri toplama araçları Çocuk-Ergen Mükemmeliyetçilik Ölçeği-Kısa Formu (Bento vd., 2020), Olumlu-Olumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçeği (Kırdök, 2004) ve Oxford Mutluluk Ölçeği-Kısa Formudur (Doğan ve Akıncı-Çötök, 2011). Ayrıca kişisel bilgi formu aracılığıyla katılımcılara ilişkin demografik veriler elde edilmiştir.

Çocuk-Ergen Mükemmeliyetçilik Ölçeği-Kısa Form (ÇEMÖ-KF):

Flett ve arkadaşları (2001) tarafından geliştirilen Bento, Pereira, Azevedo, Saraiva, Flett, Hewitt ve Macedo (2020) tarafından kısa form haline getirilen Çocuk-Ergen Mükemmeliyetçilik Ölçeği-Kısa Formunun geçerlik ve güvenilirlik çalışması yaşları 9 ile 18 arasında değişen 756 ergen üzerinde yapılmıştır. Ortaokul ve lisede öğrenim gören bu öğrencilerin yaş ortalaması 13.22'dir. ÇEMÖ-KF beşli Likert tipi (1= Tamamen yanlış; 2= Çoğunlukla yanlış; 3= Ne doğru ne yanlış; 4= Çoğunlukla doğru; 5= Tamamen doğru) bir ölçektir.

Ölçek sosyal kaynaklı mükemmeliyetçilik ve kendine özgü mükemmeliyetçilik olmak üzere iki alt boyuta sahiptir. Bu ölçeklerden alınan toplam puanın yüksek olması mükemmeliyetçiliğin arttığını ifade eder. Ölçekte ters puanlanan madde bulunmamaktadır.

Sosyal Kaynaklı Mükemmeliyetçilik alt boyutunda yer alan maddeler: 1-2-3-4-5.

Kendine Özgü Mükemmeliyetçilik alt boyutunda yer alan maddeler: 6-7-8-9.

ÇEMÖ-KF'nin güvenilirliği için test tekrar test yöntemi kullanılmış ve altı hafta arayla 341 ergene uygulanan ölçeğin korelasyon katsayısı tüm ölçek için .67, sosyal kaynaklı mükemmeliyetçilik alt boyutu için .61, kendine özgü mükemmeliyetçilik alt boyutu için .67 olarak hesaplanmıştır. Madde toplam korelasyonları .67 ile .85 arasında değişmektedir. Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı sosyal kaynaklı mükemmeliyetçilik alt boyutu için .87, kendine özgü mükemmeliyetçilik alt boyutu için .77 olarak hesaplanmıştır.

Ölçeğin yapı geçerliği incelendiğinde sosyal kaynaklı mükemmeliyetçilik alt boyutunda faktör yükleri .50 ile .89 arasında değişirken kendine özgü mükemmeliyetçilik alt boyutunda faktör yükleri .54 ile .83 arasında değişmektedir. Yapı geçerliğini belirlemek amacıyla yapılan doğrulayıcı faktör analizine göre modelin kabul edilebilir uyum sergilediği anlaşılmıştır. DFA sonuçlarına göre GFI= .96, CFI=.97, TLI=.96, RMSEA=.047 olarak hesaplanmıştır.

Ölçeğin ölçüt geçerliği hesaplamasında *The Forms of Self-criticizing and Reassuring Scale (Gilbert, Clarke, Hempel, Miles, ve Irons, 2004)* ölçeğine ait üç alt ölçek ($r = .20$; $r = -.05$; $r = .12$) ile *The Other as Shamer for Adolescents-Short Form (Cunha, Xavier, Cherpe, ve Gouveia, 2017)* adlı ölçek ($r = .17$) arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Ölçekler arasında istatistiksel açıdan anlamlı çıkan korelasyonlara bakıldığında ÇEMÖ-KF'nin ölçüt geçerliğinin istenen düzeyde olduğu anlaşılmıştır. Bu ölçeklerden alınan toplam puanın yüksek olması mükemmeliyetçiliğin arttığını ifade eder.

Olumlu-Olumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçeği (OOMÖ):

Kırdök (2004) tarafından ölçek ön ergenlerin olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik düzeylerini ölçmeyi amaçlamaktadır. Dörtlü likert tipinde olan ölçekte toplam puana göre değerlendirme yapılmamaktadır. Olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik özellikleri ölçen iki alt boyutu ayrı olarak hesaplanmaktadır. Her iki alt ölçekte yer alan toplam puan arttıkça mükemmeliyetçiliğin de arttığı görülmektedir.

Olumlu mükemmeliyetçilik alt ölçeğinden alınabilen toplam puan 10-40 arasında; olumsuz mükemmeliyetçilik alt ölçeğinden alınabilen toplam puan ise 7-28 arasında değişiklik göstermektedir.

Ölçeğin geliştirilme sürecinde başlangıçta 80 üniversite öğrencisinden mükemmeliyetçilik konusunu içeren bir kompozisyon yazmaları istenmiştir. Yapı geçerliğini hesaplamak amacıyla başlangıçta 382 öğrenciden daha sonra Açıklayıcı faktör analizi için 324, doğrulayıcı faktör analizi için ise 324 öğrenciden veri elde edilmiştir. Ölçeğin güvenirlik çalışması için 82 öğrenciden oluşan bir katılımcı gruba dört hafta arayla ölçek uygulanmış, olumlu mükemmeliyetçilik alt ölçeği için güvenirlik katsayısı .75 çıkarken olumsuz mükemmeliyetçilik alt ölçeği için güvenirlik katsayısının .78 olduğu saptanmıştır.

Faktör analizi ile ölçek son haliyle 17 maddeden ve iki faktörden oluşmuştur. Olumlu mükemmeliyetçilik alt ölçeğine ilişkin faktör yükleri .47 ile .64 arasında değişirken, olumsuz mükemmeliyetçilik alt ölçeğine ait faktör yükleri .52 ile .64 arasında değişmiştir.

Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı olumlu mükemmeliyetçilik alt ölçeğinde .81; olumsuz mükemmeliyetçilik alt ölçeğinde .78 olarak hesaplanmıştır. Madde toplam puan korelasyonları olumlu mükemmeliyetçilik alt ölçeğinde .43 ile .55 arasındayken bu korelasyon katsayıları .48 ile .55 arasında yer almıştır.

Oxford Mutluluk Ölçeği-Kısa Formu (OMÖ-KF):

Hills ve Argly (2002) tarafından geliştirilen ölçeğin Türk kültürüne uyarlama çalışması Doğan ve Çötök (2011) tarafından yapılmıştır. Uyarlama çalışmasında ergenler ve genç yetişkinler araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur. Orijinal hali sekiz maddeden oluşan ölçek Türkçe diline uyarlanırken madde toplam korelasyonu .17 çıkan dördüncü madde ölçekten çıkarılmış ve ölçek yedi maddeye düşmüştür. 5'li likert tipinde bir ölçek olan OMÖ-KF'nin iki maddesi ters puanlanmaktadır. Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı .74, iki hafta arayla uygulanan ölçek puanları arasındaki korelasyon katsayısı .85 çıkmıştır. Ölçeğin geçerlik çalışması için Zung Depresyon Ölçeği ($r=.48$), Yaşam Yönelimi Ölçeği ($r=.51$) ve Yaşam Doyumu Ölçeği ($r=.61$) kullanılmış ve aralarındaki korelasyonlar istatistiksel açıdan anlamlı çıkmıştır. Tüm bu sonuçlar Oxford Mutluluk Ölçeği-Kısa Formunun geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu ortaya koymuştur.

İşlem

Türk kültürüne uyarlanmasına karar verilen Çocuk-Ergen Mükemmeliyetçilik Ölçeği-Kısa Formunu alanyazına kazandıran araştırmacılar ile iletişim kurulup gerekli izinler alındıktan sonra aşağıda yer alan adımlar sırasıyla izlenmiştir:

- Ölçeğin orijinal maddelerinin Türkçeye çevirisi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik alanındaki üç uzman tarafından yapılmıştır.
- Çevirisi yapılan Türkçe formunun uygun maddeleri her iki dile hâkim dört alan uzmanı tarafından seçilmiş ve ölçeğin Türkçe formu oluşturulmuştur.
- Oluşturulan Türkçe form İngilizce dili alanında uzman üç kişi tarafından tekrar İngilizceye çevrilmiştir.
- Ölçeğin tekrar İngilizceye çeviri hali, orijinal hali ve oluşturulan Türkçe form her iki dile hâkim başka bir alan uzmanına gönderilmiş ve kendisinden uzman görüşü istenmiştir. Bu uzman görüşüne göre maddelerin "geri çeviri" hali ve oluşturulan son Türkçe formu dil ve yapı bakımından oldukça uygun ve ölçeğin orijinal hali ile uyumludur.
- Son hali verilen ölçeğin Türkçe formu 120 katılımcıya uygulanmış ve elde edilen veriler üzerinden açımlayıcı faktör analizi yapılmıştır.
- Aynı form, doğrulayıcı faktör analizinin yapılması ve iki alt boyutun doğrulanması için farklı 244 katılımcıya daha uygulanmıştır. Çocuk-Ergen Mükemmeliyetçilik Ölçeği-Kısa Formunun ölçüt geçerliğini belirleyebilmek amacıyla Olumlu-Olumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçeği ve Oxford Mutluluk Ölçeği-Kısa Formu kullanılmıştır.

Verilerin Analizi

ÇEMÖ-KF Türkçe formunun yapı geçerliğini belirlemek amacıyla açımlayıcı faktör analizi (AFA) ve yapının ne düzeyde doğrulandığını belirlemek amacıyla doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılmıştır. Asparouhov ve Muthen (2009) doğrulayıcı faktör analizinde yaşanabilecek uyum problemleri nedeniyle açımlayıcı faktör analizinin yapılmasını da önermektedir. Ayrıca uyarılma çalışmalarında yalnızca DFA'nın kullanılması bazı problemlere yol açabilir. Bu araştırmalarda kültürel farklılıklardan kaynaklanan sorunların ortadan kalkması için DFA ile AFA'nın birlikte yapılması gerekmektedir (Orçan, 2018; Vijver ve Poortinga, 1991). Analizlere geçmeden önce ilk olarak normallik varsayımları ile çoklu bağlantı sorunu olup olmadığı incelenmiştir (Tabachnick ve Fidell, 2015, s.739). Verilere ilişkin basıklık ve çarpıklık değerlerinin -1 ile +1 arasında olduğu (Skewness değeri:-0.37; Kurtosis değeri:-0.17) ve verilerin normal dağılım sergilediği görülmüştür. Bunun yanında ÇEMÖ-KF ile Olumlu-Olumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçeğinin olumlu mükemmeliyetçilik boyutu arasında ($r=.37$), olumsuz mükemmeliyetçilik boyutu arasında ($r=.42$) ve Oxford Mutluluk Ölçeği Kısa Formu arasında ($r=-.44$) düzeyinde ilişki saptanmıştır. Varyans Büyüme Faktörüne (VIF) ilişkin en yüksek değerin 1.06 olduğu ve Tolerans değerinin 0.94 olduğu tespit edilmiştir. VIF değerinin 10'dan küçük, Tolerans değerinin ise 0.2'den büyük olması çoklu bağlantı sorununun olmadığına işaret eder (Field, 2005). Bu değerlere göre çoklu bağlantı sorunu olmadığı söylenebilir. Çalışmada maksimum olasılık faktör analiz (maximum likelihood factor analysis) yöntemine (Çokluk, Şekercioğlu ve Büyükoztürk, 2018, s.275) başvurulmuştur.

Elde edilen yapının ne düzeyde doğrulandığına ilişkin yapılan doğrulayıcı faktör analizinde χ^2 , χ^2/sd istatistikleri, model uyum iyiliği indeksleri, anket maddelerinin hata varyansları ve t değerleri incelenmiştir. Tablo 1'de yer alan uygun değer aralıkları (Karagöz, 2016) uyum indekslerinin değerlendirilmesinde referans olarak alınmıştır.

Tablo 1

Uyum İyiliği İndeksleri

Model Uyum İyiliği İndeksleri	İyi Uyum	Kabul Edilebilir Uyum
χ^2	$0 \leq \chi^2 \leq 2df$	$2df \leq \chi^2 \leq 3df$
χ^2/sd	$0 \leq \chi^2/df \leq 3$	$3 \leq \chi^2/df \leq 4-5$
GFI	$\geq .90$.89 - .85
AGFI	$\geq .90$.89 - .85
CFI	$\geq .97$	$\geq .95$
IFI	$\geq .95$.94 - .90
RMR	$\leq .05$.06 - .08
RMSEA	$\leq .05$.06 - .08

ÇEMÖ-KF Türkçe formunun ölçüt geçerliğini sınamak amacıyla Olumlu-Olumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçeği ile Oxford Mutluluk Ölçeği-Kısa Formu kullanılmıştır. ÇEMÖ-KF Türkçe formunun güvenilirliğini saptamak için ise Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı ve madde toplam test korelasyonu hesaplanmıştır.

Araştırmanın etik kısmında “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında yer alan eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir. Araştırmanın öncesinde Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurulu’ndan etik izin alınmıştır.

Bulgular

Yapı Geçerliliği

Uyarlaması yapılan ölçeğin yapı geçerliğini belirlemek için açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Veri setinin açımlayıcı faktör analizi için uygunluğunu sınamak amacıyla Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett’s Küresellik Testi sonuçları incelenmiştir. Elde edilen KMO katsayısı 0.81; Bartlett’s Testi değeri 0.00 olarak hesaplanmıştır. Bu sonuçlara göre veri setinin faktör analizi için uygun olduğu sonucuna varılmıştır. Yapılan temel bileşenler analizine göre uyarlanan ölçeğin orijinal formuyla benzer olarak iki faktörlü bir yapıya sahip olduğu ve varyansın %60,19’unu açıkladığı belirlenmiştir. Açımlayıcı faktör analizi sonuçları incelendiğinde maddelere ilişkin faktör yüklerinin 0.55 ile 0.88 arasında değiştiği ve tüm maddelere ait faktör yüklerinin 0.40’tan yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 2

ÇEMÖ-KS Faktör Analiz Matrisi

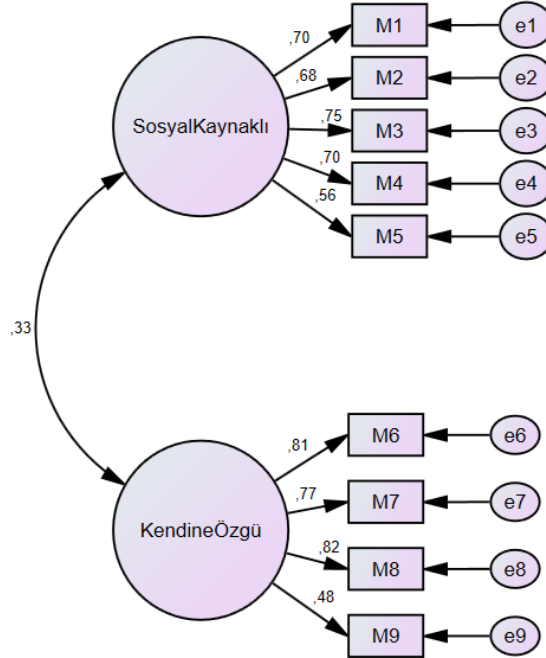
Madde	Sosyal Kaynaklı Mükemmeliyetçilik	Kendine Özgü Mükemmeliyetçilik
1.Diğer insanlar benden daima mükemmel olmamı bekler.	.80	
3.Çevremdeki insanlar her şeyde harika olmamı bekler.	.77	
4.Hayatımda benden mükemmel olmamı bekleyen insanlar var.	.77	
2.Ailem benden mükemmel olmamı bekler.	.74	
5.İnsanların benden çok fazla şey beklediğini hissedirim.	.66	
8.Yaptığım her şeyde mükemmel olmaya çalışırım.		.88
6.Yaptığım her şeyde en iyisi olmak isterim.		.86
7.Bir şey yaptığım zaman o iş mükemmel olmalı.		.85
9.Her zaman elimden gelenin en iyisini yapmazsam bu beni gerçekten rahatsız eder.		.55

AFA’dan sonra doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılarak uyum iyiliği endeksleri hesaplanmıştır. Buna göre χ^2/sd değeri 2.87, GFI değeri .956, AGFI değeri .924, CFI değeri .956, RMSEA değeri .072, RMR değeri ise .045 olarak saptanmıştır. Tablo 1’de yer alan uyum iyiliği indekslerine göre modelin kabul edilebilir uyum sergilediği ifade edilebilir. Madde faktör yüklerinin ise .48 ile .81 arasında değiştiği tespit edilmiştir.

Doğrulayıcı faktör analizi ile ölçeğin iki faktörlü bir yapıya sahip olduğunu teyit eden yol diyagramı (pathdiagram) aşağıda yer alan Şekil 1’de sunulmuştur.

Şekil 1

Çocuk-Ergen Mükemmeliyetçilik Ölçeği-Kısa Formuna İlişkin Yol Diyagramı ve Faktör Yükleri

Ölçüt Geçerliği

ÇEMÖ-KF'nin ölçüt geçerliğini test etmek amacıyla Olumlu-Olumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçeği (OOMÖ) ile Oxford Mutluluk Ölçeği-Kısa Formu kullanılmıştır. Eş değer (Paralel) form olarak kullanılan OOMÖ ile ÇEMÖ-KF arasında istatistiksel açıdan anlamlı pozitif ilişkilerin olduğu saptanmıştır. ÇEMÖ-KF ile Olumlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği arasında $r=.35$ düzeyinde, ÇEMÖ-KF ile Olumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçeği arasında $r=.37$ düzeyinde anlamlı pozitif yönlü ilişkilerin ($p<.01$) olduğu görülmüştür. Ancak Oxford Mutluluk Ölçeği-Kısa Formu ile ÇEMÖ-KF arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin olmadığı ($r=-.08$; $p>.05$) saptanmıştır.

Tablo 3

Çocuk-Ergen Mükemmeliyetçilik Ölçeği-Kısa Formu ile Olumlu-Olumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçeği Arasındaki İlişkiler

	1	2	3	4	5
1. ÇEMÖ-KF					
2. Sosyal Kaynaklı Mükemmeliyetçilik	.86**				
3. Kendine Özgü Mükemmeliyetçilik	.74**	.30**			
4. Olumlu Mükemmeliyetçilik	.35**	.14*	.47**		
5. Olumsuz Mükemmeliyetçilik	.37**	.31**	.29**	.13*	
6. Mutluluk	-.08	-.10	-.01	-.06	-.03

* $p<.05$; ** $p<.01$

ÇEMÖ-KF'nin toplam puanı ile sosyal kaynaklı mükemmeliyetçilik alt boyutu arasında $r = .86$ düzeyinde, kendine özgü mükemmeliyetçilik alt boyutu arasında $r = .74$ düzeyinde pozitif ilişkilerin olduğu görülmüştür. Sosyal kaynaklı mükemmeliyetçilik ile kendine özgü mükemmeliyetçilik arasında $r = .30$ düzeyinde, olumlu mükemmeliyetçilik arasında $r = .14$ düzeyinde; olumsuz mükemmeliyetçilik arasında $r = .31$ düzeyinde pozitif ilişkilerin olduğu saptanmıştır. Kendine özgü mükemmeliyetçilik ile olumlu mükemmeliyetçilik arasında $r = .47$ düzeyinde; olumsuz mükemmeliyetçilik arasında $r = .29$ düzeyinde pozitif ilişkilerin olduğu tespit edilmiştir. Ölçekler arasındaki korelasyonlar göz önüne alındığında ÇEMÖ-KF'nin ölçüt geçerliğinin istenilen düzeyde olduğu anlaşılmıştır.

Dil ve Kapsam Geçerliği

Çocuk-Ergen Mükemmeliyetçilik Ölçeği-Kısa Formunun Türkçe diline uyarlaması her iki dile hâkim üç alan uzmanı tarafından yapılmıştır. Ardından çevrilen maddelerin uygunluğu dört alan uzmanı tarafından incelenerek ölçeğin Türkçe formu oluşturulmuştur. Bu oluşturulan son form İngilizce dili alanındaki üç uzman tarafından tekrar İngilizceye çevrilmiş ve ölçeğe ilişkin "geri çeviri" şekli oluşturulmuştur. Daha sonra dil ve kapsam geçerliği için her iki dile hâkim başka bir alan uzmanından uzman görüşü alınmış ve ölçeğin Türkçe formunun uygunluğu onaylanmıştır.

İç Tutarlılık Güvenirliği

Aşağıdaki tabloda Cronbach Alfa güvenilirlik katsayılarına ilişkin aralıklar ve güvenilirlik yorumları yer almaktadır.

Tablo 4

Cronbach Alpha Güvenirlik Katsayıları

$.00 < \alpha < .40$	Güvenilir Değil
$.40 < \alpha < .60$	Düşük Derecede Güvenilir
$.60 < \alpha < .90$	Oldukça Güvenilir
$.90 < \alpha < 1.00$	Yüksek Derecede Güvenilir

(Özdamar, 1999; akt. Tavşancıl, 2006, s.29).

Çocuk-Ergen Mükemmeliyetçilik Ölçeği-Kısa Formunun Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı $.80$ olarak hesaplanmıştır. ÇEMÖ-KF'nin alt boyutlarından olan sosyal kaynaklı mükemmeliyetçiliğe ilişkin iç tutarlılık katsayısı $.81$ iken kendine özgü mükemmeliyetçiliğe ilişkin bu katsayı $.80$ olarak saptanmıştır. Tablo 4 referans alındığında bu güvenilirlik katsayıları ölçeğin güvenilir olduğunu göstermektedir.

Madde Toplam İstatistikleri

Aşağıda yer alan Tablo 5'te düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayılarına ilişkin aralıklar ve maddelere dair yorumlar bulunmaktadır.

Tablo 5*Düzeltilmiş Madde Toplam Korelasyon Katsayıları*

.30 ve üzeri	İyi maddeler
.20 - .30	Zorunlu ise ölçme aracında kalmalı
.20'nin altında	Ölçme aracında bulunmamalı

(Büyüköztürk, 2005, s.171).

Bir ölçme aracında yer alan maddeler benzer özellikleri doğru biçimde ölçüyorsa, herhangi bir maddeden alınan puan yükseldikçe ölçeğe ilişkin toplam puan da yükselecektir. Bu nedenle her bir maddeden alınan puanlar dizisiyle toplam puan arasında anlamlı ilişkilerin görülmesi beklenir. Düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayı değerleri maddenin ölçekteki konumu hakkında yorum yapılmasını sağlar (Can, 2017, s.392).

Sosyal kaynaklı mükemmeliyetçilik alt boyutuna ait düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları .50 ile .64 arasında değişirken, bu değerler kendine özgü mükemmeliyetçilik alt boyutunda .42 ile .71 arasında değişmektedir. Toplam puana ilişkin katsayılar ise .42 ile .58 arasındadır. Tüm bu hesaplanan korelasyon katsayı değerlerinin yeterli olduğu anlaşılmıştır.

Alt-Üst Grupların Karşılaştırılması

Bir ölçme aracının ölçülmek istenen davranışı sergileyenler ile sergilemeyenleri ayırt edebilmesi güvenilirlik açısından oldukça önemlidir. Bunu belirlemek için ölçme aracının tamamından alınan toplam puanlar sıralanır ve ilk %27'lik kısım *üst grup*, son %27'lik kısım *alt grup* olarak isimlendirilir. Ardından bu iki grup arasında bağımsız örneklem için t-testi analizi gerçekleştirilir ve bu iki grup arasında anlamlı bir farkın olması beklenir (Can, 2017, s.393). Bu araştırmada yer alan katılımcılar ÇEMÖ-KF'den aldıkları puanlara göre sıralanmış ve üst ve alt gruplar oluşturulmuştur. Yapılan bağımsız örneklem için t-testi analizine göre üst grup puan ortalaması 39.80 çıkarken alt grup puan ortalaması 26.86 olarak hesaplanmıştır. Bu iki grubun toplam puanları arasındaki farkın istatistiksel açıdan anlamlı olduğu ($p < .01$) tespit edilmiştir. Bu bulgu ÇEMÖ-KF'nin güvenilirliğini destekler niteliktedir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu araştırmada Flett ve arkadaşları (2001) tarafından geliştirilen Bento ve arkadaşları tarafından (2020) kısa form haline getirilen Çocuk-Ergen Mükemmeliyetçilik Ölçeği-Kısa Formunun (ÇEMÖ-KF) Türk kültürüne uyarlanması amaçlanmıştır. Alanyazında yer alan mükemmeliyetçilik ile ilgili ölçeklerin madde sayısının fazla olduğu dikkat çekmektedir. Özellikle çocuk ve ergenlerin uzun sorulardan sıkılabilecekleri ve kısa formları tercih edebilecekleri düşünülmektedir. Öğrencilere yönelik hazırlanan soruların kısa ve anlaşılır olması daha tercih edilen bir durumdur (Akyol, Yıldırım, Ateş ve Çetinkaya, 2013, s.50).

Bu doğrultuda ÇEMÖ-KF'nin yapı geçerliğini saptamak amacıyla açılımlı (AFA) ve doğrulayıcı (DFA) faktör analizleri yapılmıştır. Bu sonuçlara göre ölçeğin orijinal formundaki gibi iki faktörlü (*sosyal kaynaklı mükemmeliyetçilik ve kendine özgü mükemmeliyetçilik*) bir yapıya sahip olduğu anlaşılmıştır. DFA ile incelenen uyum iyiliği indekslerine göre ($\chi^2/sd = 2.87$, GFI=

.956, AGFI= .924, CFI= .956, RMSEA= .072, RMR= .045) modelin kabul edilebilir bir uyum sergilediği belirlenmiştir.

ÇEMÖ-KF'den elde edilen puanların güvenilirliğini saptamak amacıyla Cronbach Alpha güvenilirlik katsayıları ve madde toplam istatistikleri hesaplanmıştır. Ölçeğin tamamına ilişkin iç tutarlılık katsayısı .80, alt boyutlardan sosyal kaynaklı mükemmeliyetçiliğe ilişkin iç tutarlılık katsayısı .81, kendine özgü mükemmeliyetçiliğe ilişkin iç tutarlılık katsayısı .80 olarak belirlenmiştir. Madde toplam korelasyonların .30'un üzerinde olduğu görüldüğünden ölçeğin güvenilir bir ölçek olduğu yorumu yapılabilir.

ÇEMÖ-KF'nin ölçüt geçerliğini belirleyebilmek amacıyla eş değer (Paralel) form olarak Olumlu-Olumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçeği (OOMÖ) kullanılmıştır. OOMÖ ile ÇEMÖ-KF arasında istatistiksel açıdan anlamlı pozitif yönlü ilişki olduğu görülmüştür. ÇEMÖ-KF ile Olumlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği arasında ($r=.35$) ve ÇEMÖ-KF ile Olumsuz Mükemmeliyetçilik Ölçeği arasında ($r=.37$) pozitif yönlü düşük düzeyde anlamlı ilişki olduğu saptanmıştır. Alt boyutlardan sosyal kaynaklı mükemmeliyetçilik ile kendine özgü mükemmeliyetçilik ($r=.30$), olumlu mükemmeliyetçilik ($r=.14$) ve olumsuz mükemmeliyetçilik arasında ($r=.31$) pozitif yönlü düşük düzeyde anlamlı ilişki olduğu bulunmuştur. Kendine özgü mükemmeliyetçilik ile olumlu mükemmeliyetçilik ($r=.47$) ve olumsuz mükemmeliyetçilik arasında ($r=.29$) da pozitif yönlü düşük düzeyde anlamlı ilişki olduğu bulunmuştur. Ölçüt geçerliğini test etmek için kullanılan Oxford Mutluluk Ölçeği-Kısa Formu ile ÇEMÖ-KF arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($r=-.08$; $p>.05$). Karataş ve Tagay (2012), Mendi (2015) ve Alim'in (2018) araştırmalarında mutluluk ile mükemmeliyetçilik arasında negatif yönde ilişki varken Stoerber ve Otto (2006) ile Alaloğlu'nun (2020) çalışmalarında bu ilişkinin pozitif yönde olduğu görülmektedir.

ÇEMÖ-KF Türkçe formunu alanyazına kazandırmayı amaçlayan bu araştırmada ölçeğin iki faktörlü yapısıyla beraber güvenilir ve geçerli bir ölçek olduğu görülmüştür. Bu ölçeğin çocukluk ve ergenlik dönemindeki bireylerin mükemmeliyetçilik düzeylerini incelemek isteyen araştırmacılara katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Çocuk ve ergenlerde mükemmeliyetçiliğin nedenlerinin ve olumsuz mükemmeliyetçiliği tetikleyen faktörlerin inceleneceği araştırmalar yapılabilir.

Çıkar Çatışması Bildirimi

Yazarlar, bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve/veya yayınlanmasına ilişkin herhangi bir potansiyel çıkar çatışması beyan etmemiştir.

Destek/Finansman Bilgileri

Yazarlar, bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve / veya yayınlanması için herhangi bir finansal destek almamıştır.

Etik Kurul Kararı

Bu araştırma için Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu'ndan (Karar Tarihi: 01.01.2020; Toplantı Sayısı: 10; Karar Sayısı: 2019/111) etik izin alınmıştır.

Kaynakça/References

- Akyol, H., Yıldırım, K., Ateş, S., & Çetinkaya, Ç. (2013). Anlamaya yönelik nasıl sorular soruyoruz?. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(1), 41-56.
- Alaloğlu, G. (2020). *Mükemmeliyetçilik, kendini sabotaj, öz şefkat ve psikolojik iyi oluş arasındaki ilişkilerin incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi) Maltepe Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Alim, E. (2018). *Ergenlerde mükemmeliyetçilik, öznel iyi oluş ve depresyon arasındaki ilişkilerin incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi) Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Anthony, M. M. & Swinson, R. P. (2000). *Mükemmeliyetçilik, dost sandığımız düşman*. Çev. Aslı Açıköz. İstanbul: Kuraldışı Yayınevi.
- Aparuhov, T., & Muthen, B. (2009). Exploratory structural equation modeling: structural equation modeling. *Multidiscip J*, 16(3), 397-438.
- Bayram, S. B. (2016). Ergenlerin mükemmeliyetçilik özellikleri ve akademik alanda arzuların ertelenmesi ile akademik stres arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(35), 41-55.
- Bento, C., Pereira, A. T., Azevedo, J., Saraiva, J., Flett, G. L., Hewitt, P. L., & Macedo, A. (2020). Development and validation of a short form of the Child-Adolescent Perfectionism Scale. *Journal of Psychoeducational Assessment*, 38(1), 26-36.
- Biröl, N. (2005). *Fen ve sosyal bilimler lisesi öğrencilerinde mükemmeliyetçilik, benlik saygısı ve liderlik özelliklerinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.
- Büyüköztürk, Ş. (2005). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı: İstatistik, araştırma deseni, SPSS uygulamaları ve yorum*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Can, A. (2017). SPSS ile bilimsel araştırma sürecinde nicel veri analizi. Ankara: Pegem Akademi.
- Chen, C., Hewitt, P. L., & Flett, G. L. (2019). Adverse child hood experiences and multidimensional perfectionism in young adults. *Personality and Individual Differences*, 146, 53-57.
- Corey, G. (2008). Psikolojik danışma, psikoterapi kuram ve uygulamaları. (Çev. T Ergene), Ankara: Mentis Yayınları.
- Costa, P. T., & McCrae, R. R. (1992). Personality inventory (NEO-PI-R) and NEO five-factor inventory (NEO-FFI): Professional manual. Psychological Assessment Resources, Odessa, FL.
- Çarkit, E., & Yalçın, S. B. (2018). Üniversite öğrencilerinin düşünce hataları ve duyguları ifade etmelerinin mükemmeliyetçilik tutumlarını yordaması. *Sakarya University Journal of Education*, 8(1), 195-210.
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G., & Büyüköztürk, Ş. (2018). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik SPSS ve LISREL uygulamaları*. Ankara: Pegem Akademi.
- Dilmaç, B., Aydoğan, D., Koruklu, N., & Deniz, M. E. (2009). İlköğretim öğrencilerinin mükemmeliyetçilik özelliklerinin mantıkdışı inançlarla açıklanabilirliği. *İlköğretim Online*, 8(3), 720-728.
- Dixon, F. A., Lapsley, D. K., & Hanchon, T. A. (2004). An empirical typology of perfectionism in gifted adolescents. *Gifted Child Quarterly*, 48(2), 95-106.
- Eroğlu, K., & Odacı, H. (2019). Ortaokul yedinci ve sekizinci sınıf öğrencilerinin sosyal anksiyete düzeyleri ile benlik saygıları, anne-baba tutumları, mükemmeliyetçilik özellikleri arasındaki ilişki. *Türk Çocuk Ergen Dergisi*, 26(3), 108-115.
- Erozkan, A. (2008). Üniversite öğrencilerinin mükemmeliyetçilik eğilimleri ve depresyon düzeyleri. *Cypriot Journal of Educational Sciences*, 3(2), 76-88.
- Field, A. (2005). *Discovering statistics using SPSS*. London: Sage Publication.
- Flett, G. L., & Hewitt, P. L. (2007). When does conscientiousness be come perfectionism. *Current Psychiatry*, 6(7), 49.

- Frost, R. O., Marten, P., Lahart, C., & Rosenblate, R. (1990). The dimensions of perfectionism. *Cognitive therapy and research*, 14(5), 449-468.
- Gümüšoğlu, Ö., & Aşçı, H. (2020). Yetişkin sporcularda belirsizliğe tahammülsüzlüğün yordanmasında mükemmeliyetçilik ve zihinsel dayanıklılığın rolü. *Spor metre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 18(1), 96-110.
- Hollender, M. H. (1965). Perfectionism. *Comprehensive Psychiatry*, 6(2), 94-103.
- Kahraman, S., Kaya, M. E., & Erez, İ. (2021). Yetişkinlerde Mükemmeliyetçilik ve Cinsel Mitler Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Kıbrıs Türk Psikiyatri ve Psikoloji Dergisi*, 3(3), 175-182.
- Karatas, Z., & Tagay, O. (2012). Self esteem, locus of control, and multidimensional perfectionism as the predictors of subjective well-being. *International Education Studies*, 5(6), 131-137.
- Karayiğit, N. (2017). Olumlu-olumsuz mükemmeliyetçilik ve dindarlık ilişkisi üzerine bir araştırma. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(54), 450-468.
- Kırdök, O. (2004). *Olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik ölçeği geliştirme çalışması* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), İstanbul Gelişim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Koç, M. (2004). Gelişim psikolojisi açısından ergenlik dönemi ve genel özellikleri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(17), 231-238.
- Kol, K. (2020). *Olumlu olumsuz mükemmeliyetçilik ile ilişki doyumunu arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Kontbay, E. (2010). *Yeme tutum ve davranışları ile anne babaya bağlanma ve mükemmeliyetçilik arasındaki ilişkiler*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.
- Kulaksızoğlu, A. (1998). *Ergenlik psikolojisi*. İstanbul: Remzi Yayınevi
- Maia, B. R., Pereira, A. T., Marques, M., Bos, S., Soares, M. J., Valente, J., Gomes, A. A., Azevedo, M. H. & Macedo, A. (2012). The role of perfectionism in post partum depression and symptomatology. *Archives of Women's Mental Health*, 15(6), 459-468.
- Mendi, E. (2020). *Koşullu anne baba tutumunun mükemmeliyetçilik, öznel iyi oluş ve benlik saygısı ile ilişkisinin incelenmesi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi) Uludağ Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.
- Odacı, H., Kalkan, M., & Çıkrıkçı, Ö. (2017). Akademik mükemmeliyetçilik ölçeğinin geliştirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(1), 353-366.
- Orçan, F. (2018). Açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi: İlk hangisi kullanılmalı. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, 9(4), 413-421.
- Otrar, M., Dönmez, D., & Uzel, B. (2018). Orta ergenlik dönemindeki öğrencilerin benlik algılarının mükemmeliyetçilik düzeylerini yordama gücü. *HUMANITAS-Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(12), 235-254.
- Rice, K. G., & Preusser, K. J. (2002). The adaptive/maladaptive perfectionism scale. *Measurement and Evaluation in Counseling and Development*, 34(4), 210-222.
- Rice, K. G., Leever, B. A., Noggle, C. A., & Lapsley, D. K. (2007). Perfectionism and depressive symptoms in early adolescence. *Psychology in the Schools*, 44(2), 139-156.
- Richardson, C., & Gradisar, M. (2020). Perfectionism and insomnia in adolescents: The role of vulnerability to stress and gender. *Journal of Adolescence*, 85, 70-79.
- Satılmış, M. (2010). *Öğrencilerin mükemmeliyetçilik tutumları ile anne baba tutumlarının karşılaştırmalı incelenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Konya
- Steinberg, L. (2007). *Ergenlik*. Ankara: İmge Kitabevi.
- Stoeber, J., & Otto, K. (2006). Positive conceptions of perfectionism: Approaches, evidence, challenges. *Personality and Social Psychology Review*, 10(4), 295-319.
- Suh, H., Gnllka, P. B., & Rice, K. G. (2017). Perfectionism and well-being: A positive psychology framework. *Personality and Individual Differences*, 111, 25-30.

- Şen, S. (2005). *The Relationship between coping, dimensions of perfectionism, perceived intensity of life events and depressive symptoms in Boğaziçi University students: A test of cognitive model of depression*. (Unpublished master thesis). Boğaziçi University, İstanbul.
- Tabachnick, B.G. ,& Fidell, L.S. (2015). *Çok değişkenli istatistiklerin kullanımı*. Ankara: Nobel Akademi.
- Tavşancıl, E. (2006). *Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Taymur, İ., & Türkçapar, M. H. (2012). Kişilik: Tanımı, sınıflaması ve değerlendirmesi. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 4(2), 154-177.
- Tuncer, B., & Voltan-Acar, N. (2006). Kaygı düzeyleri farklı üniversite hazırlık sınıf öğrencilerinin mükemmeliyetçilik özelliklerinin incelenmesi. *Kriz Dergisi*, 14(2). 1-15.
- Türkçapar, H. (2012). *Bilişsel Terapi: Temel ilkeler ve uygulama*. İstanbul: HYB Yayıncılık.
- Vijver, F. J. R., & Poortinga, Y. H. (1991). *Testing across cultures*. In R. K. Hambleton & J. Zaal (Eds.), *Advances in educational and psychological testing* (pp. 277-308). Dordrecht, the Netherlands: Kluwer Academic Publishers.
- Wang, H., & Li, J. (2017). Positive perfectionism, negative perfectionism, and emotional eating: The mediating role of stress. *Eating behaviors*, 26, 45-49.
- Yıldız, E.C., Aktan, Z.D. & Yardımcı, E. (2020). Ön ergenlerin olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik düzeylerinin mantıkdışı inançlar ve problem çözme becerisi ile ilişkisinin incelenmesi. *Aydın İnsan ve Toplum Dergisi*, 7(1), 75-103.

İletişim/Correspondence

Uzman Psk. Dan. Oğuzhan YILDIRIM
oguzhanyildirim.pdr@gmail.com

Prof. Dr. Seher BALCI ÇELİK
sbalci@omu.edu.tr

EK. Çocuk-Ergen Mükemmeliyetçilik Ölçeği – Kısa Formu

Açıklamalar

Her bir cümleyi okuyun ve 1'den 5'e kadar size en uygun olan yanıtı işaretleyin. Örneğin, “Çizgi roman okumayı severim” ifadesi sizin için tamamen doğruysa 5’i işaretleyin. “Odamı temiz ve düzenli tutmayı severim” cümlesi sizin için tamamen yanlışsa 1’i işaretleyin.

Şimdi, başlamaya hazırsınız.

Maddeler	Tamamen yanlış	Çoğunlukla yanlış	Ne doğru ne yanlış	Çoğunlukla doğru	Tamamen doğru
1.Diğer insanlar benden daima mükemmel olmamı bekler.	1	2	3	4	5
2.Ailem benden mükemmel olmamı bekler.	1	2	3	4	5
3.Çevremdeki insanlar her şeyde harika olmamı bekler.	1	2	3	4	5
4.Hayatımda benden mükemmel olmamı bekleyen insanlar var.	1	2	3	4	5
5.İnsanların benden çok fazla şey beklediğini hissedirim.	1	2	3	4	5
6.Yaptığım her şeyde en iyisi olmak isterim.	1	2	3	4	5
7.Bir şey yaptığım zaman o iş mükemmel olmalı.	1	2	3	4	5
8.Yaptığım her şeyde mükemmel olmaya çalışırım.	1	2	3	4	5
9.Her zaman elimden gelenin en iyisini yapmazsam bu beni gerçekten rahatsız eder.	1	2	3	4	5

Sosyal Kaynaklı Mükemmeliyetçilik: 1, 2, 3, 4 ve 5. sorular

Kendine Özgü Mükemmeliyetçilik: 6, 7, 8 ve 9. sorular